

ELS ORÍGENS

2

El mas de can Niceto, l'any 1889, quan s'estava enllestint la nova carretera de Figueres a Besalú.

10

En el terme municipal de Vilafant hi ha poblament humà des de l'època ibèrica, concretament als voltants dels segles IV i III aC. La paraula vil·la ens porta al món agrícola romà. Les formes llatines *Fidentius* o *Fedantius*, com a nom personal, podrien indicar els inicis de l'actual Vilafant com a explotació agrícola i, com a tal, és possible que hi hagués un *mas de Findentius*. Aquesta explotació hauria seguit l'evolució de la resta del país i amb la desaparició de l'imperi romà va entrar en una nova etapa.

La primera vegada que hi ha constància del lloc que actualment és Vilafant és en una butlla de Benet VIII, del 1017, a

favor de l'abadia de Sant Esteve de Banyoles. S'hi fa esment d'una vinya in *Villa Fedanti*. Tres anys després torna a mencionar-se, en el testament del comte Bernat Tallaferró, en el qual deixa al seu fill Berenguer un alou que tenia *infra terminos de villa Palaciol sive in Villa Fedancio*, és a dir, dintre de les terres de l'actual Palol o Vilafant. Aquest document no només nomena Palol per primera vegada, sinó que també la relaciona amb l'actual Vilafant.

A partir d'aquí les notícies dels dos nuclis són constants. Trobem: *Villa Fedanti* (1017), *Villa Fedancii* (1020), *Villa Fedancio* (1021), *Villafedanth* (1151), *Villafedant* (1173),

Viladefant (1182), *Villafant* (1238), *Villadefanco* (1279), *Villa Fedante* (1295), *Villaffant* (1358) i, per primera vegada, l'any 1359, el de Vilafant en la seva forma actual, malgrat que en documents posteriors torna a prendre alguna variant com *Villadefante* (1372) o *Villadefanto* (1587).

En aquests anys sorgeixen els noms dels primers vilafantencs. El 1075, Ramon Adalbert va deixar al monestir de Sant Pere

de Rodes les possessions i la meitat d'una altra propietat que tenia a Vilafant. El 1088 Raimundus Sesmundi va llegar a l'església de Vilabertran tot el que tenia a Vilafant. El 1113 fou Berengarius de Solario qui va deixar a la mateixa església diferents terres que tenia a Vilafant. El 1119 és esmentada per primera vegada l'existència de l'església parroquial quan el jutge Ramon Bernat i el sacerdot Pere Guillem van adreçar damunt l'altar de *Sancti Cipriani* de l'església parroquial de Vilafant. El 1125 hi ha una altra publicació jurada feta per Daví de Vilafant en la qual va deixar a la seva esposa un esponsalici situat a la parròquia de Sant Cebrià de Vilafant. Nou anys després és Pere Ramon de Vilafant qui transmet al seu fill Bernat tots els

feus que tenia per Arnau de Palol. Hi ha una altra definició de Ramon Rafard de Vilafant a favor del monestir de Vilabertran, el 1165. Al mateix any també hi ha una publicació jurada rebuda per ordre de Borrell, sacerdot i jutge de Vilafant. El 1178 s'esmenta una venda de Pere de Barrera i la seva esposa Arnaleta de Palol Sabaldòria a Pere Palol dels drets de tres oliveres que tenia la parròquia de Sant Pere de Figueres. Entre els anys 1182 i 1186 hi ha notícies d'un canonge de la seu de Girona anomenat Arnau de Vilafant. El 1191 Maria de Cabanes va fer testament, en el qual disposà diversos donatius per a l'església de Sant Cebrià de Vilafant. El 1193, en el testament de Ramon de Vilafant es torna a esmentar l'església de Vilafant, i també al 1280 i al

Carrer de l'Església, abans del seu eixamplament. A mà esquerra hi havia la casa que servia de sala de ball, als baixos, i d'escola de nenes al primer pis. A mà dreta hi havia el paller de can Saleta i la casa de Can Cotxeres.

1288, anys en què se cita un Arnaldus de Casanadal com a sagristà d'aquesta església.

Encara el 1504 és nomenat Arnau de Biure, donzell de Figueres que tenia per concessió del bisbe la meitat dels delmes de Vilafant.

Plànol del nucli urbà medieval